

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 26 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en van artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, wat betreft de opdrachten, de samenstelling, de erkenningsvoorwaarden en de subsidiëring en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn.

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting:

De vrijwillige samenvoeging van gemeenten op 1 januari 2025 heeft een impact op de indeling in eerstelijnszones zoals die bepaald is in artikel 26 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders. Met dit voorontwerp van besluit past de Vlaamse Regering de eerstelijnszones aan in functie van de nieuwe gemeenten die zullen ontstaan.

Voorliggend ontwerp van besluit omvat ook de aanpassing van de eerstelijnszones in functie van de alignering op de referentieregio's. Bij voorliggende wijziging (artikel 1), waarbij artikel 26 volledig wordt vervangen, ook met inwerkingtreding op 1 januari 2025, werden de wijzigingen voorzien in artikel 17 van het besluit d.d. 26 april 2024, reeds meegenomen in het nieuw gewijzigde artikel 26. Het wijzigingsartikel 17 in het besluit van 26 april 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17

mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, wat betreft de opdrachten, de samenstelling, de erkenningsvoorwaarden en de subsidiëring en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn, waarin deze alignering ook werd opgenomen, wordt daarom opgeheven.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De eerstelijnszone (ELZ) is de geografische omschrijving van het gebied waarin de lokale besturen, de zorgaanbieders en de afgevaardigden van de personen met een zorg- en ondersteuningsnood, vertegenwoordigd in de zorgraad, hun samenwerking vormgeven en hun verantwoordelijkheid opnemen voor de populatie van die eerstelijnszone. De eerstelijnszone is aldus het werkgebied van de zorgraad.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies werd bekomen op 19 juni 2024. Het voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/235 van 19 juni 2024.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 1 juli 2024.

De Raad van State heeft de door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin op 9 juli 2024 ingediende adviesaanvraag over het ontwerp van besluit, welke ingeschreven was op de rol van de afdeling Wetgeving van de Raad van State onder het nummer 76.960/3, op 10 juli 2024 van de rol afgevoerd, met toepassing van artikel 84, §5, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders zegt in artikel 13 dat de Vlaamse Regering het werkgebied van de zorgraad, eerstelijnszone te noemen, bepaalt.

De vrijwillige samenvoeging van gemeenten, conform de regeling als vermeld in artikel 342 e.v. van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, heeft een impact op de indeling in eerstelijnszones.

Op 1 januari 2025 zullen 28 gemeenten samengevoegd worden tot 13 gemeenten:

- Antwerpen en Borsbeek (“Antwerpen”);
- Beveren, Kruibeke en Zwijndrecht (“Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht”);
- De Pinte en Nazareth (“Nazareth-De Pinte”);
- Galmaarden en Gooik-Herne (“Pajottegem”);
- Ham en Tessengerlo (“Tessengerlo-Ham”);
- Hasselt en Kortessem (“Hasselt”);
- Lochristi en Wachtebeke (“Lochristi”);
- Melle en Merelbeke (“Merelbeke-Melle”);
- Meulebeke en Tielt (“Tielt”);
- Lokeren en Moerbeke (“Lokeren”);
- Ruiselede en Wingene (“Wingene”);
- Bilzen en Hoeselt (“Bilzen-Hoeselt”);
- Borgloon en Tongeren (“Tongeren-Borgloon”).

Fusies van gemeenten binnen eenzelfde eerstelijnszone

Een fusie van twee of meer gemeenten binnen dezelfde eerstelijnszone heeft enkele consequenties voor de zorggraden:

- de naam verandert van één of meer gemeenten die de eerstelijnszone vormen;
- het aantal lokale besturen die vertegenwoordigd zijn in de vzw verandert;
- mogelijk verandert ook de afvaardiging van de nieuwe lokale besturen in de zorggraden.

Dit is het geval voor de eerstelijnszones ZOLim, West-Limburg, N-O-Waasland, Scheldekracht, Z-W-Waasland, Schelde en Leie, RITS en Pajottenland.

Fusies van gemeenten buiten eenzelfde eerstelijnszone

In onderstaande gevallen fusioneren twee gemeenten die niet in dezelfde eerstelijnszone liggen.

- Hasselt (ELZ Herkenrode) en Kortessem (ELZ Haspengouw)
- Borgloon (ELZ Haspengouw) en Tongeren (ELZ Z-O Limburg)
- Antwerpen (ELZ Antwerpen Centrum, Antwerpen Oost, Antwerpen Zuid en Noord Antwerpen) en Borsbeek (ELZ ZORA)

Het voornoemde decreet van 26 april 2019 stelt onder meer als voorwaarde dat een gemeente maar deel kan uitmaken van één eerstelijnszone, met uitzondering van de gemeenten Antwerpen en Gent. Een herschikking van de samenstellende gemeenten in deze eerstelijnszones dringt zich dus op.

De eerstelijnszones zijn destijds bottom-up gevormd. De eerstelijnszorgaanbieders en lokale besturen hebben zelf hun voorkeur uitgesproken voor een bepaalde samenstelling van de eerstelijnszone. In de meeste gevallen was daarover consensus; in een klein aantal gevallen waar geen consensus kon gevonden worden, heeft de Vlaamse Regering in 2018 zelf beslist over de indeling. Deze modus operandi werd ook hier toegepast bij de gemeentefusies die een impact hebben op de eerstelijnszones.

In bovenvermelde gevallen lijkt het evenwel logisch dat de fusiegemeenten aansluiten bij de eerstelijnszone van de grootste gemeente die fusioneert:

- de fusiegemeente Hasselt sluit aan bij ELZ Herkenrode
- de fusiegemeente Tongeren-Borgloon sluit aan bij ELZ Z-O-Limburg
- Borsbeek is na de fusie deel van Antwerpen en sluit aan bij ELZ Antwerpen-Oost.

De bestuursorganen van de zorggraden van de gevende en ontvangende eerstelijnszones hebben zich hierover uitgesproken. Zij volgden allen de hierboven vermelde logica. Zij zijn allemaal bereid de nodige bestuurlijke maatregelen te treffen zodat zij op 1 januari 2025 met een nieuw samengestelde eerstelijnszone en zorggraad kunnen starten.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel bepaalt dat artikel 26 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, wordt vervangen.

De volgende wijzigingen zijn opgenomen:

- De nieuwe fusiegemeente Tongeren-Borgloon behoort tot de eerstelijnszone ZOLim;
- De eerstelijnszone Haspengouw verliest de gemeenten Borgloon en Kortesseem;
- De eerstelijnszone ZORA verliest de gemeente Borsbeek;
- De eerstelijnszone Antwerpen-Oost breidt uit met het district 2150 Borsbeek;

De volgende fusietrajecten hebben geen impact op de bestaande indeling in eerstelijnszones, de namen van gemeenten worden uiteraard wel geschrapt of aangepast waar nodig:

- Bilzen en Hoeselt fusioneren tot Bilzen-Hoeselt;
- Ham en Tessenderlo fusioneren tot Tessenderlo-Ham;
- Beveren, Zwijndrecht en Kruikeke fusioneren tot Beveren-Kruikeke-Zwijndrecht;
- Wachtebeke en Lochristi fusioneren tot Lochristi;
- Melle en Merelbeke fusioneren tot Merelbeke-Melle;
- Moerbeke en Lokeren fusioneren tot Lokeren;
- De Pinte en Nazareth fusioneren tot Nazareth-De Pinte;
- Ruiselede en Wingene fusioneren tot Wingene;
- Meulebeke en Tielt fusioneren tot Tielt;
- Gooik, Herne en Galmaarden fusioneren tot Pajottegem.

De namen van volgende eerstelijnszones worden aangepast, zonder impact op de samenstelling van de eerstelijnszone:

- Oostende-Bredene wordt Middenkust;
- Regio Kortrijk wordt Kortrijk-Kuurne-Harelbeke
- Tienen-Landen wordt Zuidoost Hageland
- Amalo wordt AMALO

Artikel 2

Bij voorliggende wijziging (artikel 1), waarbij artikel 26 volledig wordt vervangen, ook met inwerkingtreding op 1 januari 2025, werden de wijzigingen, reeds voorzien in artikel 17, reeds meegenomen in het nieuw gewijzigde artikel 26. Het wijzigingsartikel 17 is dus niet meer nodig en wordt opgeheven.

Artikel 2 bepaalt de opheffing van artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, wat betreft de opdrachten, de samenstelling, de erkenningsvoorwaarden en de subsidiëring en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn.

Dit artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2024 wijzigde artikel 26 van het vermelde besluit van 17 mei 2019 om de gebiedsafbakening van de eerstelijnszones te aligneren op de referentieregio's. Volgende toelichting werd hierover gegeven in de nota aan de Vlaamse Regering:

“Op 1 februari 2023 keurde het Vlaams Parlement het regiodecreet goed. Daarmee wordt het Vlaamse Gewest ingedeeld in 15 referentieregio's. Elke gemeente behoort tot 1 referentieregio. Om voldoende afstemming te bekomen op alle bestuursniveaus en binnen de verschillende beleidsdomeinen engageert de Vlaamse overheid zich om de samenwerkingsverbanden die door Vlaanderen gestimuleerd of opgelegd worden, te organiseren volgens de referentieregio's.

De Vlaamse Regering heeft op 9 juni 2023 afwijkingen op de referentieregio's toegestaan voor ELZ Houtland en Polder (als gehele zone), ELZ Druivenstreek (als gehele zone), ELZ RITS met Lendeledede, ELZ Regio Waregem met Wielsbeke, ELZ Scheldekracht met Wichelen en ELZ Vlaamse Ardennen met Gavere.

De Vlaamse Regering heeft op 9 juni 2023 beslist dat er voor de eerstelijnszones Westkust en Polder, Oostkust en Pallieterland geen afwijking wordt toegestaan. De gebiedsafbakening van deze eerstelijnszones wijzigt dus om te aligneren op de referentieregio's:

- *Gemeente Ranst vertrekt uit ELZ Pallieterland en sluit aan bij ELZ Voorkempen*
- *Gemeente De Haan vertrekt ELZ Oostkust en sluit aan bij ELZ Oostende-Bredene*
- *Gemeente Middelkerke vertrekt uit ELZ Westkust en Polder en sluit aan bij ELZ Oostende-Bredene.”*

Deze wijziging zou in werking treden op 1 januari 2025.

Artikel 3

Dit artikel regelt de inwerkingtredingsdatum van het ontwerpbesluit.

Artikel 4

Dit artikel behoeft geen verdere uitleg.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 1 juli 2024. Het voorafgaande akkoord van de Vlaamse minister van Begroting is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing op dit ontwerp van besluit.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand en ook niet op de personeelsbudgetten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van besluit heeft geen invloed op het personeel van de lokale en provinciale besturen en ook niet op hun uitgaven of investeringen.

4 VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring van het ontwerp van besluit, wordt het besluit voor publicatie in extenso aangeboden aan de diensten van het Belgische Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 26 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders en van artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2024 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, wat betreft de opdrachten, de samenstelling, de erkenningsvoorwaarden en de subsidiëring en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 over de regels voor de erkenning en subsidiëring van een partnerorganisatie als Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS